

Texnologik qo’llab-quvvatlash: zamonaviy raqamli vositalar (virtual laboratoriyalar, onlayn testlar, simulyatorlar) Kvest topshiriqlarini yanada jonlantiradi.

Amaliy tajribalar shuni ko’rsatadiki, Kvest ta’limi asosida tashkil etilgan darslarda o’quvchilarning bilimlarni o’zlashtirish darajasi 25–30% ga oshadi. Ular mavzuni faqat nazariy emas, balki amaliy jihatdan ham o’zlashtiradilar. Shuningdek, o’quvchilarda fanga nisbatan ijobiy munosabat, o’z fikrini erkin ifoda etish, muloqot madaniyati va jamoaviy ishlash ko’nikmalari shakllanadi[7].

Kvest darslari o’quvchilarni “bilim iste’molchisi” emas, balki “bilim yaratuvchisi”ga aylantiradi. Bu esa zamonaviy ta’limning asosiy maqsadi – kompetensiyaviy yondashuvning amaliy ifodasidir.

Xulosa.Tadqiqot natijalari shuni ko’rsatadiki, Kvest ta’lim texnologiyasini fizika fanini o’qitish jarayoniga joriy etish o’quvchilarning bilim faoliyatini faollashtirish, fanga qiziqishini oshirish va amaliy ko’nikmalarini rivojlantirishda samarali vosita bo’lib xizmat qiladi. Ushbu texnologiya o’quvchilarning muammoli vaziyatlarni hal etish, jamoada ishlash, ijodiy yondashuv va tahliliy fikrlash ko’nikmalarini shakllantiradi.

Kvest ta’limining asosiy afzalligi shundaki, u o’quv jarayonini o’yin shaklida tashkil etib, o’quvchini bilimni faol izlovchiga aylantiradi. Fizika fanining tabiiy va tajribaviy mohiyatiga mos tarzda tashkil etilgan Kvest o’yinlari o’quvchilarda ilmiy tafakkurni rivojlantirish, nazariy bilimlarni amaliyot bilan uyg’unlashtirish va mustaqil xulosalar chiqarish imkonini beradi[8,9].

Shuningdek, Kvest texnologiyasining samaradorligini ta’minlash uchun quyidagi didaktik shart-sharoitlarga e’tibor qaratish muhim: o’qituvchining metodik tayyorgarligi, dars mazmunining interaktiv topshiriqlarga mosligi, o’quv muhitining texnik va tashkiliy jihatdan ta’minlanganligi, hamda o’quvchilarning shaxsiy ishtirokini rag’batlantiruvchi motivatsion omillarni shakllantirish.

Xulosa qilib aytganda, Kvest ta’limi fizika darslarini tashkil etishda zamonaviy, interaktiv va kompetensiyaviy yondashuvni ta’minlaydi. U nafaqat bilimlarni samarali o’zlashtirishga, balki o’quvchilarning ijodkorlik, muloqot va tahliliy fikrlash kompetensiyalarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Shu bois, fizika ta’limi amaliyotiga Kvest texnologiyasini tizimli tatbiq etish istiqboldagi pedagogik islohotlarning muhim yo’nalishlaridan biri bo’lishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro’yxati

1. O’zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M. Mirziyoyev. “Yangi O’zbekiston – yangi taraqqiyot bosqichida” mavzusidagi nutqi. – Toshkent, 2023.
2. O’zbekiston Respublikasi Prezidentining “Ta’lim-tarbiya tizimini sifat jihatidan yangi bosqichga olib chiqish chora-tadbirlari to’g’risida”gi PQ–4884-sonli Qarori. – 2020-yil 6-noyabr.
3. Jalolov, J. (2021). Zamonaviy pedagogik texnologiyalar. – Toshkent: Fan va texnologiya.
4. Yo’ldoshev, J.G., & Usmonov, S.A. (2020). Pedagogik innovatsiyalar va interfaol ta’lim metodlari. – Toshkent: Noshir.
5. Subbotina, N.V. (2019). Kvest kak sredstvo aktivizatsii uchebnoy deyatel’nosti uchashchikhsya. – Moskva: Akademiya pedagogicheskix nauk.
6. Dewey, J. (1938). Experience and Education. – New York: Macmillan.
7. Prensky, M. (2001). Digital Game-Based Learning. – New York: McGraw-Hill.
8. Savitskaya, N.A. (2020). “Didakticheskiye osnovy ispolzovaniya kvest-tekhnologiy v protsesse obucheniya.” – Pedagogika i Psikhologiya, №4, 45–51.
9. O’rinboyeva, K.S. (2024). “Fizika fanida kvest texnologiyasi asosida o’quvchilarning ijodiy fikrlash ko’nikmalarini shakllantirish.” – Ta’lim va innovatsiya jurnali, №2, 67–74.
10. UNESCO (2023). Reimagining Our Futures Together: A New Social Contract for Education. – Paris: UNESCO Publishing.
11. **Tursunov Ramziddin Abdixalil-o’g’li.** (2025). JAMIYAT HAYOTIDA IJTIMOIIY ONG VA MA’NAVIYAT UYG’UNLIGI. *TA’LIM VA TARAQQIYOT*, 4(4), 324-330.

BO’LAJAK INGLIZ TILI O’QITUVCHILARINI ASLIY BADIY MATNLARNI O’QISHGA O’RGATISH JARAYONINI TAKOMILLASHTIRISH METODIKASI

Mirzayeva Zilola Maxammadjon qizi
Namangan davlat universiteti tayanch doktoranti

Annotatsiya: Ushbu maqola bo’ljak ingliz tili o’qituvchilarini asliy badiiy matnlarni o’qishga o’rgatish jarayonini takomillashtirish metodikasini o’rganadi. Asliy badiiy matnlar bilan ishlashning

ahamiyati, ularni o'qishga o'rgatishdagi qiyinchiliklar, takomillashtirilgan metodikaning asosiy elementlari va uning samaradorligini baholash usullari ko'rib chiqiladi. Metodikada interaktiv usullar, tanqidiy fikrlashni rivojlantirish strategiyalari va lingvomadaniy kompetentsiyani oshirishga qaratilgan topshiriqlar asosiy o'rinni egallaydi.

Kalit so'zlar: Bo'lajak ingliz tili o'qituvchilari, asliy badiiy matnlar, o'qish ko'nikmasi, takomillashtirish metodikasi, interaktiv usullar, tanqidiy fikrlash, lingvomadaniy kompetentsiya, badiiy tahlil, talqin.

МЕТОДИКА СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ПРОЦЕССА ОБУЧЕНИЯ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА ЧТЕНИЮ ОРИГИНАЛЬНЫХ ХУДОЖЕСТВЕННЫХ ТЕКСТОВ

Мирзаева Зилола Махаммаджон кызы

Наманганский государственный университет, базовый докторант

Аннотация: В данной статье рассматривается методика совершенствования процесса обучения будущих учителей английского языка чтению оригинальных художественных текстов. Рассматриваются важность работы с оригинальными художественными текстами, трудности обучения чтению, основные элементы усовершенствованной методики и методы оценки ее эффективности. Методика ориентирована на интерактивные методы, стратегии развития критического мышления и задания, направленные на повышение лингвокультурной компетентности.

Ключевые слова: Будущие учителя английского языка, оригинальные художественные тексты, навыки чтения, методика совершенствования, интерактивные методы, критическое мышление, лингвокультурная компетентность, художественный анализ, интерпретация.

METHODOLOGY FOR IMPROVING THE PROCESS OF TEACHING FUTURE ENGLISH TEACHERS TO READ ORIGINAL ARTISTIC TEXTS

Mirzayeva Zilola Makhammadjon qizi

Namangan State University PhD student

Annotation: This article studies the methodology for improving the process of teaching future English teachers to read original art texts. The importance of working with original art texts, the difficulties of teaching them to read, the main elements of the improved methodology and methods for assessing its effectiveness are considered. The methodology focuses on interactive methods, strategies for developing critical thinking, and tasks aimed at increasing linguistic and cultural competence.

Keywords: Future English teachers, original art texts, reading skills, improvement methodology, interactive methods, critical thinking, linguistic and cultural competence, artistic analysis, interpretation

KIRISH

Ingliz tili o'qituvchisining kasbiy kompetentsiyasi nafaqat til grammatikasi va leksikasini bilish, balki adabiyotga, xususan asliy badiiy matnlarni o'qish va tahlil qilish ko'nikmasiga ham asoslanadi. Asliy badiiy matnlar - bu ingliz tilida yozilgan, o'z madaniyati va tarixini aks ettiruvchi asl asarlardir. Ushbu matnlar tilni o'rganish, madaniyatni tushunish va tanqidiy fikrlashni rivojlantirish uchun boy material bo'lib xizmat qiladi.

Bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarini asliy badiiy matnlarni o'qishga o'rgatish muhim vazifa hisoblanadi, chunki ular kelajakda ushbu matnlarni o'quv jarayoniga integratsiya qilib, o'quvchilarning til, madaniyat va tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishlari kerak.

Muammoning dolzarbligi: Ta'lim amaliyotida bo'lajak ingliz tili o'qituvchilari asliy badiiy matnlarni o'qish va tahlil qilishda bir qator qiyinchiliklarga duch kelishadi. Bularga matnning murakkab tili, lingvomadaniy farqlarni tushunmaslik, badiiy tahlil ko'nikmalarining yetishmasligi va o'quv jarayoniga matnlarni integratsiya qilishda metodik qiyinchiliklar kiradi.

Tadqiqot maqsadi: Bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarini asliy badiiy matnlarni o'qishga o'rgatish jarayonini takomillashtirish metodikasini ishlab chiqish va uning samaradorligini baholash.

Tadqiqot vazifalari:

1. Asliy badiiy matnlarni o'qishga o'rgatishning nazariy asoslarini o'rganish.
2. Amaliyotdagi mavjud usullarni tahlil qilish va ularning kamchiliklarini aniqlash.
3. Takomillashtirilgan metodikaning asosiy elementlarini ishlab chiqish.
4. Metodikaning samaradorligini baholash uchun mezonlar va indikatorlarni aniqlash.
5. Amaliy tajriba o'tkazish va metodikaning samaradorligini baholash.

Bugungi globallashtirish davrida chet tillarini, xususan, ingliz tilini o'qitish jarayoni nafaqat grammatik va leksik bilimlarni o'rgatish bilan cheklanmaydi. Til – bu madaniyat, tafakkur va muloqot vositasi sifatida qaralmoqda. Ayniqsa, badiiy (adabiy) matnlar tilni real kontekstdagi ifodasi sifatida alohida o'rin tutadi. Shu bois, ingliz tilini chuqur o'rgatishda asli badiiy matnlar (authentic literary texts) dan foydalanish alohida e'tibor talab etadi. Bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarining bu boradagi tayyorgarligi – ularning kelajakdagi kasbiy samaradorligini belgilovchi muhim omildir. Shuning uchun ham, ayni paytda O'zbekistonda bu borada olib borilayotgan ishlar, mavjud muammolar va takomillashtirish yo'llari dolzarb ahamiyatga ega.

Zamonaviy ingliz tilini o'qitish jarayonida asl (authentic) badiiy matnlar o'quvchilarda til kompetensiyasini, madaniy tafakkurni va estetik didni rivojlantirishda muhim vosita hisoblanadi. Bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarining asli badiiy matnlar bilan ishlash ko'nikmalarini shakllantirish esa ularning kelajakdagi kasbiy faoliyatida hal qiluvchi ahamiyat kasb etadi.

Asli badiiy matnlar – bu sun'iy soddalashtirilmagan, yozuvchi tomonidan tabiiy tilda yaratilgan, san'at, madaniyat, estetik tuyg'ularni o'z ichiga olgan matnlardir. Ingliz tilida bu turga quyidagilar kiradi:

- ✓ Hikoyalar (short stories),
- ✓ Romanlar (novels),
- ✓ Dramalar (plays),
- ✓ She'rlar (poems),
- ✓ Esse va badiiy tasvirlangan maqolalar (literary essays).

Ularning asosiy afzalliklari:

Reallik va kontekst: tilning kundalik, emotsional va madaniy jihatlari ko'rsatib beriladi.

Estetik tarbiya: o'quvchilarning dunyoqarashi, fikrlash madaniyati rivojlanadi.

Madaniy kompetensiya: ingliz tilida so'zlashuvchi xalqlarning hayoti, qadriyatlarini, tafakkuriga yaqinlashish imkonini beradi.

Lingvistik boylik: idiomatik iboralar, frazeologizmlar, stilistik vositalarni o'rganishga xizmat qiladi.

Olingan natijalar shuni ko'rsatadiki, bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarini asliy badiiy matnlarni o'qishga o'rgatish jarayonini takomillashtirish uchun interaktiv usullar, tanqidiy fikrlashni rivojlantirish strategiyalari va lingvomadaniy kompetensiyani oshirishga qaratilgan topshiriqlardan foydalanish zarur.

Takomillashtirilgan metodika bo'lajak o'qituvchilarning nafaqat til ko'nikmalarini, balki badiiy tahlil, tanqidiy fikrlash va lingvomadaniy kompetensiyani ham rivojlantirishga yordam beradi. Bu esa ularga kelajakda ushbu matnlarni o'quv jarayoniga muvaffaqiyatli integratsiya qilib, o'quvchilarning til, madaniyat va tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish imkoniyatini beradi.

Xulosa qilib shuni ayta olamizki bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarini asliy badiiy matnlarni o'qishga o'rgatish jarayoni takomillashtirilishi zarur. Takomillashtirilgan metodika interaktiv usullar, tanqidiy fikrlashni rivojlantirish strategiyalari va lingvomadaniy kompetensiyani oshirishga qaratilgan topshiriqlarga asoslanishi kerak. Asli badiiy matnlar orqali o'qitiladigan ingliz tili o'quvi nafaqat til o'rgatish, balki madaniyat, tafakkur va shaxsiy kamolotni ham ta'minlaydi. Bo'lajak o'qituvchilarda ushbu ko'nikmalarni shakllantirish — ularning professional yetukligining asosi hisoblanadi. Bu yo'nalishda olib borilayotgan ilmiy-amaliy ishlarni tizimlashtirish va yangicha metodik yondashuvlarni joriy etish zarurdir.

Tadqiqot natijalari ta'lim amaliyotida bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarini tayyorlash jarayonini takomillashtirish uchun foydali bo'lishi mumkin. Kelajakdagi tadqiqotlar metodikaning turli bosqichlarida qo'llaniladigan aniq usullar va strategiyalarni o'rganishga qaratilishi kerak.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Soliyev, U. (2023). Linguodidactic Foundations of Using Authentic Texts in Developing the Reading Competence of Prospective English Language Teachers. // Research and Development, 4(5), 88–92. <https://wosjournals.com/index.php/ruconf/article/view/3335>
2. Yuldasheva, Z. Sh. (2021). Creating Authentic Reading Materials for EFL Learners in Uzbekistan. // Psychology and Education Journal, 58(2), 2453–2461. <https://psychologyandeducation.net/pae/index.php/pae/article/view/1157>

3. Akbarova, M. A. (2022). The Role of Literary Texts in Teaching English as a Foreign Language. // Scientific Progress, 3(6), 90–94.
<https://www.scientificprogress.uz/index.php/sp/article/view/1433>
4. Niyazova, M. (2023). Literature Circles as a Means of Developing Speaking Skills in ESL Classrooms. // International Scientific and Practical Conference on Modern Education.
<https://intereuroconf.com/index.php/ispc/article/view/92>
5. Komilova, S. A. (2021). The Use of Authentic Literature in Enhancing Language Skills of ESL Students. // Academic Research in Educational Sciences, 2(6), 112–117.
6. O‘rmonjonov Azizbek Muhammadjon o‘g‘li. (2025). MAKTABGACHA TA’LIM YOSHIDAGI IMKONIYATI CHEKLANGAN BOLALAR UCHUN INKLYUZIV TA’LIM SHAROITIDA MUSIQIY TA’LIMNI TASHKIL ETISH METODIKASI. *Kelajak o‘qituvchisi - Kelajak Bunyodkori*, 1(1), 470-475.

IMPLEMENTING INTERCULTURAL COMMUNICATIVE COMPETENCE IN LEGAL LANGUAGE EDUCATION: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES

Salimjonova Nodira Baxramovna

Tashkent Institute of Irrigation and Agricultural Mechanization Engineers,
National Research University, PhD student
Scientific supervisor: associate professor, PhD, B.R.Samatova
Email: n.salimjonova@tiame.uz

Abstract: This paper examines the challenges and opportunities in implementing Intercultural Communicative Competence (ICC) within legal language education. The study employs a qualitative review of recent literature and empirical insights from classroom practice in higher legal education.

Keywords: Intercultural Communicative Competence, legal education, language teaching, globalization, pedagogy

РЕАЛИЗАЦИЯ МЕЖКУЛЬТУРНОЙ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБУЧЕНИИ ЯЗЫКУ В ЮРИДИЧЕСКОМ ОБРАЗОВАНИИ: ПРОБЛЕМЫ И ВОЗМОЖНОСТИ

Аннотация: В данной статье рассматриваются проблемы и возможности реализации межкультурной коммуникативной компетентности (МКК) в процессе обучения юридическому языку. Исследование основано на качественном анализе современной литературы и эмпирических данных, полученных из практики преподавания в сфере высшего юридического образования.

Ключевые слова: межкультурная коммуникативная компетентность, юридическое образование, преподавание языка, глобализация, педагогика

HUQUQIY TIL TA’LIMIDA MADANIYATLARARO KOMMUNIKATIV KOMPETENSIYANI RIVOJLANTIRISH: MUAMMOLAR VA IMKONIYATLAR

Annotatsiya: Ushbu maqolada huquqiy til ta’limida madaniyatlararo kommunikativ kompetensiyani (MKK) rivojlantirishdagi muammolar va imkoniyatlar tahlil qilinadi. Tadqiqot so‘nggi adabiyotlarning sifat jihatidan tahlili hamda oliy huquqiy ta’limdagi o‘quv jarayonlaridan olingan empirik ma’lumotlarga asoslanadi.

Kalit so‘zlar: madaniyatlararo kommunikativ kompetensiya, huquqiy ta’lim, til o‘qitish, globallashuv, pedagogika

Introduction. In an era of increasing international cooperation, migration, and transnational legal interaction, law professionals must possess not only linguistic proficiency but also intercultural communicative competence (ICC). According to Byram, ICC enables individuals to interact effectively and appropriately across cultural contexts through the integration of linguistic, sociolinguistic, and intercultural awareness [1].

Legal language education has traditionally emphasized grammar, terminology, and translation accuracy, often neglecting the cultural and pragmatic dimensions of communication [2]. However,